

Öhrlings

PRICEWATERHOUSECOOPERS

Revisionsrapport

Verkställighet och återrapportering av
beslut

Landstinget Dalarna

Juni 2008

Hans Gässte
Tove Färje

Innehållsförteckning

INNEHÅLLSFÖRTECKNING	2
1. SAMMANFATTANDE BEDÖMNING	3
1.1 FÖRSLAG TILL ÅTGÄRDER	4
2. BAKGRUND	4
2.1 UPPDRAG OCH REVISIONSFRÅGA	5
2.1.1 Avgränsning och metod.....	5
3. VERKSTÄLLIGHET AV BESLUT.....	6
3.1 MOTION OM KAMPANJ FÖR FOLKHÄLSAN - LF 050214 § 13	6
3.2 STRUKTURFÖRÄNDRINGAR INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN – LF 050613--14 § 64.....	6
3.3 LANDSTINGET DALARNAS FASTIGHETSFÖRVALTNING – LF 050613--14 § 68.....	7
3.4 MOTION OM ALKOHOL OCH TRAFIK – LF 050613—14 § 84.....	7
3.5 MOTION OM MOBIL DOKTOR – LF 050613—14 § 85.....	8
3.6 MOTION OM VÅRD FÖR MÄN SOM DÖMTS FÖR KVINNOMISSHANDEL – LF 050613-14 § 87	8
3.7 MOTION OM INFLUENSAVACCINATIONER – LF 050613—14 § 89	9
3.8 MOTION OM GENUSPERSPEKTIV INOM HÄLSO- OCH SJUKVÅRDEN - LF 050613—14 § 90.....	9
3.9 MOTION OM FÄRRE VALKRETSAR – LF 050912 § 103.....	10
3.10 VERKSAMHETSPLAN 2006 – 2009 – LF 051121—23 § 127	11
3.11 MOTION OM GRATIS PARKERING FÖR MILJÖBILAR – LF 051121—23 § 147.....	11
3.12 FASTIGHETSREGLERING FALU LASARETT – LS 050228 § 40.....	12
3.13 KREDITPOLICY – LS 050321 § 51	12
3.14 KY-UTBILDNING FÖR SKÖTARE I PSYKIATRI – LS 050523 § 77.....	12
3.15 SATSNING PÅ KLINISK OCH PATIENTNÄRA FORSKNING – LS 051212 § 161	13
4. EXPEDIERING OCH BEVAKNING	13
4.1 RUTINER FÖR EXPEDIERING	14
4.2 RUTINER FÖR BEVAKNING OCH ÅTERRAPPORTERING.....	14
5. ÖVRIGT.....	15

1. Sammanfattande bedömning

Det är en viktig del i den interna kontrollen att de finns rutiner för kontroll av att demokratiskt fattade beslut verkställs och att det sker på det sätt som beslutsfattarna avsåg. Det är också viktigt att beslutsfattarna, i den mån verkställighet av olika skäl inte sker, får vetskap om det.

Det finns inom Landstinget Dalarna ett aktivt system för bevakning av ärenden som landstingsdirektören låter upprätta. Dessutom pågår arbete inom kansli- och informationsenheten med att ta fram ett system för uppföljning och återrapportering av ärenden som behandlas i styrelsen och fullmäktige. Vi bedömer att landstinget bör fokusera på *ett* väl fungerande system som säkerställer verkställighet och återrapportering av fattade beslut. Vår uppfattning är att det är irrationellt att uppföljning och bevakning sker i två parallella system. Enligt vår bedömning är det system som landstingsdirektören låter upprätta bra och ändamålsenligt och därför anser vi att det bör utvecklas och användas inom landstinget för bevakning och återrapportering av ärenden. Rimligtvis bör detta system "ägas" och underhållas av kansli- och informationsavdelningen vars funktion är att samordna huvudkontorets administrativa rutiner.

Formellt finns inget fastställt internkontrollsystem för verkställighet och återrapportering av beslut, dock anser vi att den lista som landstingsdirektören låter upprätta och som dessutom finns tillgänglig på landstingets intranät till viss del kan bedömas vara ett system för internkontroll.

I granskningsarbetet har vi bedömt att av de 15 granskade besluten är åtta verkställda på det sätt som fullmäktige och styrelse avsåg. Två beslut är inte verkställda och fem beslut är delvis verkställda. Tiden som förflutit mellan beslut och verkställighet bedöms vara, i de fall besluten är verkställda, rimliga. Endast ett beslut som har verkställts bedöms ha tagit för lång tid mellan beslut och verkställighet. De beslut som inte har verkställts eller till viss del verkställts har alla, förutom för ett ärende, tagit längre tid än vad som bedöms vara rimligt.

Återrapportering av verkställda eller avvikande hantering av beslut har endast skett till styrelsen eller fullmäktige i tre av de 15 granskade besluten. Dessa tre har återrapporterats inom rimlig tid. Inget av de beslut som inte verkställts i sin helhet har avrapporterats med förklaring till den avvikande hanteringen. Det är otillfredsställande ur såväl demokratisk synpunkt som ur ett internkontrollperspektiv. Två av de till viss del verkställda besluten är motioner där det som föreslås i motionerna redan var på gång när motionen lämnades. När motionsförslag lämnas för verksamhet som redan är igång tyder det på att det finns brister i återrapportering och information. Att de förtroendevalda vet vad som är på gång bör vara av intresse både för de förtroendevalda och för förvaltningen.

Att besluten är tydliga är av betydelse för att det dels ska vara möjligt att följa upp men också för att det ska gå att verkställa besluten i enlighet med beslutsfattarnas intentioner. Enligt vår bedömning är sju av de 15 granskade besluten otydligt formulerade och endast fem av besluten innehåller tidsangivelser för när de ska vara verkställda. I övrigt bedömer

vi att underlagsmaterialet till de granskade ärendena inte medvetet innehåller ”dolda” beslut. Underlagsmaterialet är i flera fall knapphändiga och därmed otydliga. Detta kan vara en förklaring till att protokollen är otydliga och ger en dålig beskrivning om vad ärendena handlar om.

Vi anser det vara otillfredsställande ur säkerhetssynpunkt att beslut från styrelse och fullmäktige expedieras från både landstingsdirektören och kansli- och informationsenheten, var för sig.

1.1 Förslag till åtgärder

Landstinget Dalarna föreslås åtgärda följande punkter:

- Samordningen av expedieringsrutinerna bör ses över för att undvika två parallella system som kan orsaka dubbla direktiv och anvisningar.
- Utveckla *ett* gemensamt system för bevakning och återrapportering. Denna bevakning ska inordnas i landstingets internkontrollarbete. Förslagsvis kan det av landstingsdirektören upprättade systemet utvecklas och användas.
- Landstingsstyrelsen ska kräva återrapportering av fattade beslut, verkställda såväl som inte verkställda. Styrelsen ska också vid varje sammanträde delges en lista över ärenden som är under bevakning.
- Landstingsstyrelsen och fullmäktige ska vid utdelande av uppdrag även fatta beslut om återrapporteringsdatum, ansvarig för genomförandet och hur genomförandet ska ske. I förekommande fall ska beslutet även inkludera ekonomiska förutsättningar och konsekvenser.
- Protokollskrivningen i landstinget bör generellt utvecklas för att öka tydligheten, informationsvärdet och för allmänhetens förståelse för den verksamhet landstinget bedriver. Landstinget bör för fullmäktige, styrelse, samtliga nämnder och utskott ha en gemensam mall för protokollens utformning.
- Kopplingen mellan verksamhetsplan och årsredovisning måste vara tydlig för att det ska vara möjligt att göra avstämningar mellan mål och verksamhet.

2. Bakgrund

Ett beslut innebär att någon form av aktiv åtgärd ska utföras, vilket innebär att besluten måste vara klart formulerade. I beslutet bör bl.a. anges när åtgärden ska utföras alternativt träda i kraft. Ett viktigt led i beslutsprocessen är att besluten expedieras snarast möjligt

och att uppföljning och återrapportering sker samt att eventuella avvikelser från beslutet rapporteras till beslutsfattarna. Det senare förutsätter att det finns ändamålsenliga rutiner och arbetssätt för uppföljning och kontroll av fattade beslut.

2.1 Uppdrag och revisionsfråga

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Landstinget Dalarna har Komrev inom Öhrlings PricewaterhouseCoopers granskat ändamålsenligheten och effektiviteten i verkställighet respektive återrapportering av landstingsfullmäktiges och landstingsstyrelsens beslut.

Bedömda revisionsfrågor:

- I vilken omfattning tillämpas administrativa system och metoder som säkerställer att beslut verkställs och återrapporteras till beslutsfattarna?
- Omfattas dessa rutiner av något internt kontrollsystem?
- Vilka verkställighetsåtgärder har gjorts med anledning av fullmäktige och styrelsens beslut år 2005 och hur lång tid har förflutit mellan beslut, verkställighet och eventuell återrapportering?
- Är besluten tydligt formulerade för att underlätta verkställighet och uppföljning eller förekommer beslut ”dolda” i underlagsmaterial?

2.1.1 Avgränsning och metod

Granskningen omfattar landstingsfullmäktiges och landstingsstyrelsens samtliga beslut fattade under 2005, men har inriktats på 15 ärenden i vilka direktiv och uppdrag har utdelats. Dessutom har vi särskilt granskat beslut i samband med antagandet av verksamhetsplanen för år 2006. Beslut med samtliga tillhörande handlingar har samlats in för genomgång och i samband med detta har kopplingar och avstämningar mot de fastställda revisionsfrågorna gjorts.

Intervjuer har genomförts med ett urval av handläggare som har fått uppdrag att verkställa beslut. I de fall vi har noterat avvikelser i någon form har vi genomfört uppföljande intervjuer med berörd/berörda handläggare för att få en bild av avvikelsen och dess orsak. Även intervjuer med de medarbetare som ansvarar för den praktiska protokollsadministrationen inom landstingsfullmäktige och landstingsstyrelsen har gjorts.

För att få en bild av den praktiska beslutshandlingen har vi samlat in, analyserat och kommenterat olika stöddokument som berör granskningsområdet. Övriga iakttagelser i granskningen kommenteras i syfte att få en så bred belysning av revisionsfrågan som möjligt.

3. Verkställighet av beslut

Av kommunallagen framgår att ”nämnderna bereder fullmäktiges ärenden och ansvarar för att fullmäktiges beslut verkställs.” ”Det åligger särskilt styrelsen att ...verkställa... fullmäktiges beslut”. Detta innebär att styrelsen har det yttersta ansvaret för att landstingsfullmäktiges beslut verkställs, medan nämndernas uppgift är att i allmänhet svara för att fullmäktiges beslut verkställs. Beslut ska, om inte annat sägs, verkställas så snart det är möjligt, med vissa undantag. För att besluten ska vara möjliga att verkställa måste uppdrag och direktiv vara klart formulerade.

3.1 Motion om kampanj för folkhälsan - LF 050214 § 13

Karin Örjes (c) har i en motion föreslagit att fullmäktige ska besluta att genomföra en folkhälsokampanj i samarbete med studieförbunden.

Enligt fullmäktiges beslut ska samarbetet med studieförbunden i samband med genomförandet av folkhälsoarbetet öka, samt att motionen anses besvarad.

Kontroll och bedömning

Samarbete med bl.a. studieförbunden har pågått sedan länge och utvecklas successivt. Hälsoveckor har anordnats i flera olika kommuner såväl som temadagar och friskvårdsdagar. Detta arbete pågår kontinuerligt och har gjorts långt innan motionen lämnades in. Årliga lokala temaveckor anordnas där både studieförbund och föreningsliv finns med.

Förslaget i motionen har inte medfört ytterligare insatser för att genomföra en folkhälsokampanj. I landstingsstyrelsens behandling av ärendet framkommer att motionären önskar att fullmäktige slår fast vikten av att öka samarbetet med studieförbunden och göra det på ett kraftfullt sätt. Bedömningen från handläggare är att det som fullmäktige beslutade redan var igång. Fullmäktiges beslut har därmed inte föranlett någon extrainsats. Beslutet är otydligt formulerat, utan tydliga direktiv och saknar tidsangivelse.

Ingen återrapportering till vare sig fullmäktige eller styrelse har skett.

3.2 Strukturförändringar inom hälso- och sjukvården – LF 050613--14 § 64

Till ärendet finns ett PM där konsekvenser och konkretisering av strukturbeslut inom Landstinget Dalarna behandlas. De grundläggande motiven för strukturbeslutet baserar sig på befolkningsutveckling, medicinsk utveckling, långsiktig hållbar sjukvård och ekonomisk balans.

Fullmäktige beslutar bl.a. att uppdra åt landstingsstyrelsen att vidare utreda frågorna om stängning av nattakuten vid Ludvika lasarett och den dagkirurgiska verksamheten där och att under utredningstiden avvakta med beslut.

Kontroll och bedömning

05 08 26 gavs uppdrag till närsjukvårdschefen i Dalarna att utreda frågan om stängning av nattakuten vid Ludvika lasarett och ett uppdrag till länssjukvårdschefen att utreda den dagkirurgiska verksamheten vid Ludvika lasarett.

Rapport om översyn av den dagkirurgiska verksamheten lämnades 05 12 22, och bedöms därmed vara verkställt. Utredning om stängning av nattakuten pågår fortfarande och kommer tillsammans med uppföljning och utvärdering av verksamhetsförändringar för Ludvika lasarett och målsättningar samt ekonomisk analys till landstingsstyrelsen i september 2008.

Ludvika lasarett har ofta diskuterats i olika sammanhang, då det fortfarande är ett aktuellt ärende. Återrapportering har skett genom de kontinuerliga diskussioner som har förts och fortfarande förs om Ludvika lasarett, dock framkommer det ingenstans att återrapportering till beslutsfattarna har skett. Besluten är tydliga men inte tidsangivna.

3.3 Landstinget Dalarnas fastighetsförvaltning – LF 050613–14 § 68

Landstingsstyrelsen beslöt 2003 att man under hösten 2004 skulle föreslå fullmäktige att bolagsformen för LandstingsFastigheter Dalarna AB:s verksamhet skulle avvecklas 04 12 31. Hanteringen av frågan hade blivit fördröjd av olika anledningar.

Enligt fullmäktiges beslut uppdras åt Landstinget Dalarna AB:s styrelse och ledning att verkställa avveckling av bolaget per 05 12 31 och att uppdra åt landstingsdirektören att förbereda och genomföra en ny organisation för fastighetsförvaltningen och landstingsservice att gälla från 06 06 30 i enlighet med ovanstående direktiv.

Kontroll och bedömning

Ny organisation är genomförd och trädde i kraft i enlighet med fullmäktiges beslut. Beslutet är verkställt, dock har detta inte återrapporterats till vare sig styrelsen eller fullmäktige. Beslutet är tydligt och tidsangivet.

3.4 Motion om alkohol och trafik – LF 050613—14 § 84

Torsten Larsson (kd) och Birgitta Sacrédeus (kd) har i en motion föreslagit att Landstinget Dalarna tar initiativ till att en bindande överenskommelse med polisen och kommunerna träffas om att införa Skellefteåmodellen eller annan liknande modell i syfte att minska de alkoholrelaterade skadorna.

Enligt fullmäktiges beslut uppdras till landstingsdirektören att ta initiativ till erforderlig ytterligare beredning och ansvara för lämplig beslutshandling, samt att motionen, med vad som anförts, är besvarad.

Kontroll och bedömning

Ett uppdrag att få igång något liknande som Skellefteåmodellen har getts till Psykiatrin. I Falun är ett samarbete igång mellan Psykiatrin och polisen.

Beslutet är otydligt och saknar tidsangivelse. Vad inräknas i erforderlig ytterligare beredning?

Ingen återrapportering har skett men ska enligt den nyupprättade ärendebalanslistan återrapporteras till landstingsstyrelsen 08 08 25.

3.5 Motion om mobil doktor – LF 050613—14 § 85

Birgitta Sacrédeus (kd) har i en motion föreslagit att Landstinget Dalarna undersöker möjligheterna att införa Mobil Doktor, liknande den verksamhet som finns i Uppsala. Motionen bifölls vid fullmäktiges behandling.

Kontroll och bedömning

I Falun började försök med mobil läkare i primärvården vid alla vårdcentraler under 2005. Arbetet med att införa mobil läkare i Falun var en stark vilja och prioritering som var på gång redan innan motionen lämnades. Denna service utökades under förra året. Mobil läkare finns enbart i Falun och det pågår inget projekt att införa mobila läkare i andra kommuner.

Fullmäktiges beslut var att undersöka möjligheterna med mobil doktor, vilket har gjorts i Falun sedan tidigare. I övrigt har detta inte undersökts och det framgår inte heller av beslutet om det enbart skulle gälla Falun eller om det skulle gälla övriga kommuner inom landstinget. Fullmäktiges beslut har därmed inte föranlett någon extrainsats.

Beslutet är otydligt och saknar tidsangivelser. Återrapportering har getts till hälso- och sjukvårdsutskottet, dock finns ingen sådan rapportering dokumenterat. I övrigt har ingen återrapportering skett.

3.6 Motion om vård för män som dömts för kvinnomisshandel – LF 050613-14 § 87

Katarina Gustavsson (kd) har i en motion bl.a. föreslagit att det ska uppdras till landstingsstyrelsen att upprätta en handlingsplan för misshandlade kvinnor, initiera ett projekt tillsammans med kriminalvården där män som dömts för våld mot kvinnor som påföljd även får lämplig psykoterapi.

Enligt fullmäktiges beslut uppdras till styrelsen att tillsammans med berörda aktörer ta initiativ till en gemensamt upprättad handlingsplan för misshandlade kvinnor och deras barn och att utarbeta nödvändiga rutiner i den egna verksamheten, att en uppföljning av beslutet sker, att styrelsen utarbetar lämpliga rutiner för att för fullmäktige redovisa hur och på vilket sätt beslut verkställs, samt att motionen därmed är besvarad.

Kontroll och bedömning

Ingen handlingsplan har tagits fram och ingen uppföljning av beslutet har gjorts varför fullmäktiges beslut inte bedöms vara verkställt. Representanter från Landstinget Dalarna har dock deltagit i möten med länsstyrelsen och representanter har även deltagit vid olika föreläsningar av kvinnoorganisationer.

Beslutets genomförande är inte tidsangivet och vad beträffar beslutet att styrelsen ska utarbeta lämpliga rutiner för att för fullmäktige redovisa hur och på vilket sätt beslut verkställs bedöms inte höra till ärendet, även om det i sig är ett intressant beslut. Detta yrkande skulle inte ha ställts under proposition då förslaget innebär att ett nytt ärende väcks.

Ingen uppföljning och återrapportering har skett av beslutet.

3.7 Motion om influensavaccinationer – LF 050613—14 § 89

Lars Wennås (fp) har i en motion föreslagit att nästa års influensavaccinationer (2005) samordnas över länet och föregås i god tid av annonser och informationer via media till befolkningen i syfte att få fler att vaccinera sig för bättre hälsa och därmed samtidigt avlasta vården onödiga kostnader i form av många svåra sjukdomsfall. Motionen bifölles vid fullmäktiges behandling.

Kontroll och bedömning

Informationsenheten har arbetat tillsammans med smittskydds-enheten som samlar in uppgifter från vårdcentralerna. Förbättrad annonsering och information skedde under hösten 2005 och en förbättring av informationen pågår fortfarande. Samordningen över länet har inte lyckats, försök har gjorts men det har varit svårt att få in information från vårdcentralerna. De enskilda vårdcentralerna tar själva initiativ och dess information ser olika ut.

Beslutet är tydligt formulerat och inkluderar tidsangivelse. Beslutet om annonser i god tid och information bedöms vara verkställt. Beslutet om samordning över länet är inte verkställt, dock har försök gjorts för att verkställa beslutet.

Ingen återrapportering har skett till vare sig fullmäktige eller styrelsen.

3.8 Motion om genusperspektiv inom hälso- och sjukvården - LF 050613—14 § 90

Maj Olofsson (v) m.fl. har föreslagit i en motion att Landstinget Dalarna genom lämpliga insatser ökar sin kunskap om den könsrelaterade ohälsan i Dalarna, att Landstinget Dalarna genom lämpliga insatser ökar sin kunskap om tillgänglighet, bemötande och behandling ur ett genusperspektiv, samt att Landstinget Dalarna beaktar genus- och könsperspektivet i verksamhetsplaneringen.

Enligt fullmäktiges beslut ska Landstinget Dalarna genom lämpliga insatser öka sin kunskap om den könsrelaterade ohälsan i Dalarna, samt att motionen, med vad som anförts, anses besvarad.

Kontroll och bedömning

Ärendet finns med på listan för aktiviteter i handlingsplan 2008 och beslutet finns med som ett kvalitetsområde i uppföljning av jämlik vård. Några enkla kvalitetsparametrar finns inte, men arbetet fortsätter med att utveckla uppföljning för att få underlag till kommande aktiviteter. Verksamhetsstatistik kommer bl.a. att redovisas könsuppdelat. Seminarium om kvinnors ohälsa har anordnats under hösten 2007 och det finns även som aktivitet i sjukskrivningsprocessens handlingsplan för 2008. Närsjukvården (vårdcentralerna) har arbetat fram handlingsplaner under våren 2007 som innefattar kvinnors ohälsa. Utifrån verksamheten på vårdcentralerna har man lagt ett könsperspektiv för att bl.a. ta reda på om kvinnor och män behandlas olika. Planerna följs upp via dialog där det bl.a. diskuteras vad som inte har genomförts, vad som har gjorts och hur har det gått. Som en god förebild i detta arbete är Landstinget Kalmar som har bjudits in till Dalarnas Landsting. Inom länssjukvården finns en jämställdhetsplan där det står att man ska öka kunskapen om den könsrelaterade ohälsan. Under hösten 2008 ska en föreläsning anordnas i ämnet och jämställdhetsplanen ska aktualiseras.

Beslutet är otydligt i den bemärkelsen att det inte kan säkerställas vad "lämpliga insatser" innebär. Att öka kunskapen är också ett vagt ordval liksom att motionen, med vad som anförts anses besvarad. Vad är det som anförts? Förklarande beskrivning i protokollet saknas liksom skrivelse. I beslutet finns ingen tidsangivelse. Trots det bedömer vi att beslutet har verkställts.

Ingen återrapportering har skett till vare sig styrelse eller fullmäktige.

3.9 Motion om färre valkretsar – LF 050912 § 103

John Tornander (fp) m.fl. har i en motion föreslagit att landstingsstyrelsen utreder möjligheten till färre antal valkretsar inför valet till fullmäktige 2006, samt att styrelsen återkommer med förslag i ärendet i så god tid att ett mindre antal kretsar än åtta kan få börja gälla fr.o.m. 2006 års val.

Enligt fullmäktiges beslut ska olika alternativ till förändrad valkretsindelning utredas under nästkommande mandatperiod. Utredningen ska genomföras av en parlamentarisk sammansatt grupp som utses av fullmäktige. Utredningens förslag presenteras senast våren 2008.

Kontroll och bedömning

Den parlamentariska gruppen är utsedd. Förslaget om färre valkretsar skickades ut till kommunerna för ställningstaganden den 13 maj i år. Landstingsstyrelsen beslutade 08 04 28 att förslaget skulle remitteras till kommunerna för synpunkter, styrelsen fick vid detta tillfälle en presentation av förslaget.

Beslutet bedöms vara tydligt och verkställt och har även inom angiven tid återrapporterats till styrelsen.

3.10 Verksamhetsplan 2006 – 2009 – LF 051121—23 § 127

Landstingsstyrelsen upprättar årligen förslag till Landstingets verksamhetsplan. Planen är fyraårig. Den aktuella planen fastställdes av fullmäktige i november 2005.

Kontroll och bedömning

Verksamhetsplanen utgör det viktigaste politiska dokumentet i landstinget. I planen anges målsättningar och prioriteringar. Vår bedömning är att verksamhetsplanen för år 2006-09 är otydlig. Man beskriver tillstånd i organisationen utan att tydligt ange vad man vill uppnå. I den politiska hanteringen i landstingsstyrelsen framgår också att ”*det som anförts i verksamhetsplanen skall vara riktlinjer för landstingets verksamhet och ekonomi under planperioden 2006-2009*”. Vi anser att det finns en otydlighet i beslutet då det inte framgår klart vad den politiska prioriteringen innebär. För övrigt anser vi att beslutet i fullmäktige, förutom vissa formella fel som kommenteras på annan plats, är skrivet på ett sådant sätt att det är mycket svårt att förstå hanteringsordning och vilka beslut man har fattat kring landstingets verksamhetsplan.

Vi har gjort en avstämning av kopplingen mellan de i verksamhetsplanen angivna målsättningarna och den redovisning av måluppfyllelse som landstingsstyrelsen har gjort i årsredovisningen. Vi kan utifrån den redovisningen inte uttala oss om graden av verkställighet och återrapportering av de i planen angivna aktiviteterna.

Ansvarig för de i verksamhetsplanen angivna aktiviteterna är landstingsdirektören. I den bevakningslista som landstingsdirektören låter upprätta upprättas finns aktiviteter från 2006 angivna. Dock kan det inte säkerställas att allt som beslutats i verksamhetsplanen 2006 finns med på landstingsdirektörens lista.

3.11 Motion om gratis parkering för miljöbilar – LF 051121—23 § 147

Mikael Jos (mp) m.fl. har föreslagit i en motion att miljöbilar ska få parkera gratis på landstingets parkeringsplatser. Motionen bifölls vid fullmäktiges behandling.

Kontroll och bedömning

Fullmäktige beslutade 08 02 18 att anta en parkeringspolicy. Parkeringspolicyn innehåller en punkt om miljöbilar. ”Fordon utformad för förnyelsebara bränslen, etanol, gas och hybridbil (el/etanol/bensin) erbjuds enligt fullmäktiges beslut avgiftsfri besöksparkering. Prövning sker enligt särskild förteckning utformad av miljödepartementet över ”godkända” miljöbilar som ges för kännedom till bevakningstjänsten.” Prövning i enlighet med policyn sker inte. Istället krävs för att få parkera gratis på landstingets parkeringsplatser ett tillstånd från Falu kommun, dvs. de bilar som får tillstånd att parkera gratis på Falu kommuns parkeringsplatser parkerar även gratis på landstingets parkeringsplatser. Ingen information om möjligheten att parkera avgiftsfritt för besökare med miljöbilar har spridits.

Beslutet är verkställt och tydligt men saknar tidsangivelse. Den återrapportering som har gjorts har skett i och med antagandet av parkeringspolicyn. Vi bedömer att det har tagit lång tid mellan beslut och verkställighet.

3.12 Fastighetsreglering Falu lasarett – LS 050228 § 40

Fastigheten Tingshuset 10 som är en strategisk fastighet för landstinget var vakant. Enligt styrelsens beslut förvärvas fastigheten Tingshuset 10 i Falu kommun, att finansiering sker inom antagen budget, samt att uppdra åt LandstingsFastigheter Dalarna AB att vidta nödvändiga åtgärder för att genomföra åtgärden.

Kontroll och bedömning

Fastigheten tillträdde 05 09 01 och därmed är beslutet verkställt men inte återrapporterat.

Beslutet att vidta nödvändiga åtgärder för att genomföra åtgärden är otydligt. Vilka åtgärder är det som är nödvändiga att vidta? Beslutet är inte tidsangivet.

3.13 Kreditpolicy – LS 050321 § 51

Syftet med en för landstinget gemensam kreditpolicy är att alla kunder/patienter behandlas likvärdigt oavsett verksamhet inom landstinget, att uppnå en kontinuitet i kreditbevakningen, att bedriva en effektiv och rationell hantering av utestående fordringar, samt att skapa samsyn kring kundförluster.

Styrelsen beslutar bl.a. att anta förslag till kreditpolicy med yrkad justering avseende betalningsvillkor, samt att en utvärdering av policyn ska ske inom ett år med avseende på de effekter policyn haft på bl.a. betalningsbenägenhet och kreditförluster.

Kontroll och bedömning

Ingen utvärdering av kreditpolicyn har skett, därmed är beslutet inte verkställt. Beslutet är tydligt och dessutom finns tidsangivelse. Ingen ansvarig för utvärderingen av policyn är utsedd vilket kan ha lett till att beslutet inte verkställts. Återrapportering om varför beslutet inte har verkställts har heller inte gjorts.

3.14 KY-utbildning för skötare i psykiatri – LS 050523 § 77

Landstinget Dalarna har beviljats att få full ekonomisk täckning av KY myndigheten för att bedriva KY-utbildning för skötare i psykiatri. För att få medel för mer än en utbildningsomgång krävs en utvärdering och kvalitetsgodkännande från KY myndigheten av den första utbildningsomgången.

Enligt styrelsens beslut får psykiatrins utvecklingsenhet i Säter ansvar att anordna en första omgång av KY-utbildning för skötare, samt att en utvärdering av utbildningen genomförs innan en ny omgång startar.

Kontroll och bedömning

Psykiatrins utvecklingsenhets utvärdering av KY-utbildningen registrerades 05 12 20. Utvecklingsenheten har ställt kompletterande frågor kring utvärderingen (06 01 09) som

besvarats av Psykiatrins utvecklingsenhet 06 01 10. 06 03 13 beslutar landstingsstyrelsen att psykiatrins utvecklingsenhet får fortsatt uppdrag att anordna KY-utbildningar.

Beslutet är tydligt och verkställt men inte tidsangivet. Landstingsstyrelsen har fått rapport om utvärderingen i och med beslut om fortsatt uppdrag att anordna KY-utbildning.

3.15 Satsning på klinisk och patientnära forskning – LS 051212 § 161

Samverkansnämnden i Uppsala-Örebroregionen har beslutat att rekommendera respektive medlemslandsting att ingå ett sexårigt avtal för inrättande av ett gemensamt forskningsråd. Syftet med avtalet är att säkerställa ett långsiktigt gemensamt åtagande för att stimulera till gemensamma forskningsaktiviteter över de sju landstingsgränserna.

Enligt styrelsens beslut uppdras åt styrelsens ordförande och landstingsdirektören att å Landstingets Dalarnas vägnar ingå avtal enligt förslag, att uppdra åt landstingsdirektören att organisera det regionala forskningsrådets administration, samt att finansieringen beaktas i långsiktsplaneringen samt i budgetplaneringen för 2007 års budget.

Kontroll och bedömning

Avtal har tecknats under perioden 06 04 03 – 06 05 27 och gäller från och med 06 09 01 tom 2012 12 23. I det upprättade avtalet finns organisationen av forskningsrådets administration beskrivet. Landstinget Dalarna är värdlandsting för det regiongemensamma forskningsrådet. Finansieringen har beaktats och finns med som en bilaga till avtalet. Beslutet bedöms vara tydligt och verkställt till punkt och pricka.

Samverkansnämnden har varje år fått avrapportering om vad som sker, dock har inget rapporterats till styrelsen.

4. Expediering och bevakning

En förutsättning för att beslut ska kunna verkställas är att uppdrag och eventuella direktiv är klart formulerade och att den som fått uppdraget informeras om det. Detta ställer kvalitativa krav på beslutsutformningen och att det finns fungerande expedieringsrutiner.

Det är också viktigt att beslutsfattarna får återkoppling på att utdelade uppdrag verkställts på det sätt som avsågs vid beslutstillfället. Ett beslut om utförande av utredning eller liknande bör därför åtföljas med tydliga direktiv om vad utredningen/uppdraget har för syfte och datum för återrapportering. Utdelade uppdrag bör noteras i diariet eller på särskild bevakningslista så att fullmäktige eller kommunstyrelsen kan få redovisat vilka uppdrag som är utdelade och när dessa ska återrapporteras.

4.1 Rutiner för expediering

Expediering av styrelsens och fullmäktiges beslut sker av assistent inom kansli- och informationsenheten, efter anvisningar från sekreteraren i fullmäktige och styrelse. Vid expediering används en särskild mall för protokollsutdrag. På utdragen noteras hur ärendet har expedierats och om mottagaren har fått det för kännedom eller för åtgärd. Protokollsutdragen bifogas ärendeakten i diariet.

Beslut som fattas i styrelsen och fullmäktige och som innebär att en eller flera åtgärder ska utföras expedieras också av landstingsdirektören. Landstingsdirektörens expediering innehåller mer detaljerade direktiv och anvisningar för beslutens verkställighet.

Bedömning och kommentarer

Expedieringsrutinerna bedöms fungera på ett tillfredsställande sätt. Ett frågetecken sätter vi dock vid att det från två olika håll expedieras ärenden som behandlats i styrelse och fullmäktige. Det finns en risk för dubbelarbete och att samma mottagare av ett ärende får dubbla verkställighetsdirektiv.

4.2 Rutiner för bevakning och återrapportering

Landstingsdirektören låter upprätta en lista i vilken det framgår vilken aktivitet som ska genomföras, ansvarig chef, ev. uppdrag/beslut i styrelsen och fullmäktige, om det är avstämt, kvarstående uppdrag och rapport om genomförandet av aktivitet/uppdrag. Denna lista inkluderar beslut från styrelsen och fullmäktige såväl som uppdrag som beslutats av landstingsdirektören, ordförande i styrelse och utskott och även handläggningen av motioner. Listan finns åtkomlig för alla anställda på Landstinget Dalarnas intranät.

Kansli- och informationsenheten arbetar med att ta fram en mall för uppföljning och återrapportering av ärenden som behandlats i styrelsen och fullmäktige. Mallen ska innehålla beslutsdatum, ärende/beslut, ansvarig/handläggare, uppföljning, slutdatum, kommentar/åtgärd och status. Mallen för återrapportering och den lista som landstingsdirektören upprättar är inte direkt kopplade till varandra.

Inom landstinget finns ännu inget fastställt internkontrollsystem för om beslut verkställs och återrapporteras.

Bedömning och kommentarer

Det är positivt att kansli- och utvecklingsenheten har uppmärksammat frågan om återrapportering av beslut, då det har visat sig, inte minst i denna granskning att både styrelsen och fullmäktige i liten omfattning får återrapportering av verkställda eller avvikande hanteringar av beslut. Det som kan ifrågasättas är om det återigen byggs upp dubbla system. Listan som landstingsdirektören låter upprätta skiljer sig visserligen mot den mall för återrapportering som är på gång men innehållsmässigt är de väldigt likartade.

Listan som landstingsdirektören låter upprätta finns på intranätet och uppdateras kontinuerligt. Trots att inget fastställt internkontrollsystem för verkställighet och

återrapportering finns kan landstingsdirektörens lista till viss del ersätta detta. Den är lättillgänglig för anställda som själva kan hämta information om utdelade uppdrag.

Det är av stor betydelse att bevaknings- och återrapporteringslistorna fungerar för att hålla ordning på uppdragen och bevaka så att inte något beslut kommer bort. Egentligen bör det i samband med att beslut fattas också tas beslut om att beslutad åtgärd ska noteras på listan samt när återrapportering ska ske.

5. Övrigt

Landstingsfullmäktiges och styrelsens protokoll är otydliga och strukturen försvårar snarare än förenklar för läsaren. Ibland används rubriker för yrkande, propositionsordning och beslut, men tyvärr saknas det i de flesta ärenden. Det saknas ärendebeskrivningar för ett övervägande antal ärenden och besluten är i vissa fall svåra att hitta. Vid en närmare granskning finns ofta ärendebeskrivningar i styrelsens protokoll, men de saknas i fullmäktiges. För att snabbt förstå vad ärendet handlar om räcker det inte med att läsa ett protokollsutdrag från fullmäktige.

Vi har i granskningen uppmärksammat formella felaktigheter i protokollen. Bl.a. har vi noterat att inte alla yrkanden redovisas i ett ärende (Verksamhetsplan 2006). Två av de granskade ärendena saknar korrekta propositionsordningar för anmälda yrkanden (Kreditpolicy, Valkretsar). Enligt kommunallagen 5 kap 59§ ska protokollet för varje ärende bl.a. redovisa; vilka förslag och yrkanden som har lagts fram och inte tagits tillbaka, i vilken ordning ordförande har lagt fram förslag till beslut och genomförda omröstningar och hur de utfallit. Av de totalt granskade ärendena saknade tre en enligt kommunallagen korrekt hantering.